

Republika e Kosovës

Република Косово - Republic of Kosovo

Qeveria - Влада - Government

*Ministria për Komunitete dhe Kthim / Министарство за заједнице и повратак /
Ministry of Communities and Return*

**ИЗВЕШТАЈ О ДОСТИГНУЋИМА
МИНИСТАРСТВА ЗА ЗАЈЕДНИЦЕ И
ПОВРАТАК У ПРОТЕКЛИХ 100 ДАНА**

Фебруар – Мај 2020

МАЈ 2020

САДРЖАЈ:

Извршни резиме	3
ДОСТИГНУЋА 100 ДАНА РАДА МИНИСТАРСТВА ЗА ЗАЈЕДНИЦЕ И ПОВРАТАК.....	4
1. Одрживи повратак и интеграција	4
2. „Да победи живот“ – акција уручивања пакета помоћи у току пандемије.....	5
3. Скопски процес	6

Извршни резиме

Министарство за заједнице и повратак, које је у новом сазиву Владе Косова у мандату председника Владе гдина Аљбина Куртија наставио да предводи Далибор Јевтић, предузело је све потребне кораке у циљу наставка оних активности из прошлости које су имале за циљ стварање услова за одрживи повратак, заштиту, интеграцију и развој заједница.

Битно је истаћи да је Министарство за заједнице и повратак дало свој пуни допринос у осмишљавању, а касније и у спровођењу Програма Владе 2020-2023. Министар Јевтић, иако представник Српке листе која није била део споразума под називом Коалициони споразум којим је формирана Влада, дао је свој лични допринос у изградњи поверења са председником Владе и колегама из других ресорних министарстава. Речју, искуство и конструктивност у изградњи боље будућности је преовладало над предрасудама и препрекама које су стајале на путу изградње међусобног поверења са легитимним представницима Срба на Косову. Вредно је напоменути конструктивну сарадњу и поруке министра здравља, Арбена Витие и министра за заједнице и повратак, Далибора Јевтића у време пандемије Корона вируса, која је наишла на позитивне реакције домаће јавности и међународних фактора. Сарадња двојице министара и њихова заједничка порука припадницима српске заједнице допринела је да се у тренутку пандемије изгради прекопотребно поверење у заједничко деловање против ширења вируса. Једнако добар ефекат на изградњи политичке сарадње у борби против корона вируса је имао и иницирани састанак министара здравља Косова и Србије уз посредство Министарства спољних послова Италије где је активно учешће узео и сам министар за заједнице и повратак Далибор Јевтић.

Министарство за заједнице и повратак је благовремено спровело све одлуке Владе које су донете у циљу начина трошења буџетских средстава у време пандемије, примене нових мера штедње, заштите у току пандемије и друго.

Даље, Министарство за заједнице и повратак је својим континуираним институционалним приступом и ефикасним услугама, водећи рачуна о међународним стандардима и најбољим праксама, наставило да спроводи активности усмерене на изградњу међусобног поверења, пружањем једнаких могућности свим заједницама које живе на Косову.

Конкретно, као владин орган, међу првима смо осмислили, усвојили и сада примењујемо *Програм заштите и помоћи угроженим становницима у време пандемије Ковид-19*, захваљујући коме смо брзо притекли у помоћ најугроженијима. У време када је нормалан живот био онемогућен због уведених мера заштите од ширења пандемије Ковида-19,

уручени су пакети помоћи у храни, средствима хигијене и лекова најрањивијим групама грађана као што су: повратници у забаченим и изолованим срединама, угрожени становници колективних центара, старије особе, особе са инвалидитетом, социјално угрожене категорије становника, самохрани родитељи, невећинске заједнице, између осталих Роми, Ашкалије, Египћани, Бошњаци, Горанци и Албаници на северу Косова.

Захваљујући доброј и ефикасној координацији са Министарством здравља, Царином и Полицијом Косова, омогућили смо одлазак у, и повратак из Србије најтежих пацијената који су здравствени осигураници Србије и тамо уживају бесплатну здравствену заштитну. У изузетно тешким временима, омогућили смо доставу неопходних лекова (инсулин и лекови за хроничне болеснике) из Србије за осигуранике здравственог система Србије, а пре свега за повратнике из српске заједнице на Косову који ове лекове могу добити бесплатно у Србији. То је представљало конкретан искорак у изградњи поверења између српске заједнице и косовских институција. У тешком и ванредном радном окружењу, у сарадњи са међународним партнерима и Канцеларијом Европске уније, иницирали смо наставак процеса реинтеграције и повратка расељених, одобравањем изградње 62 куће у почетној фази.

Предузете активности Министарства за заједнице и повратак у првих 100 дана Владе су стварале добар третман и угодно окружење за даљи рад. Међутим, тренд ширења пандемије Ковид-19 представљао је допунску препреку у испуњавању стратешких циљева.

ДОСТИГНУЋА 100 ДАНА РАДА МИНИСТАРСТВА ЗА ЗАЈЕДНИЦЕ И ПОВРАТАК

1. Одрживи повратак и интеграција

На основу важећег законодавства, Министарство за заједнице и повратак промовише и спроводи активности које штите права заједница и њихових чланова, укључујући право на повратак, стварајући услове за одрживи повратак интерно расељених лица и избеглица.

С тим у вези, у оквиру пројекта „Реинтеграција и повратак на Косову, фаза 5“ (ЕУ – РРК 5), који Министарство за заједнице и повратак суфинансира са Канцеларијом Европске уније на Косову, а спроводи Међународна организација за миграције (ИОМ) у 11 општина, одржана је електронска седница Управног одбора Пројекта и **одобрена изградња 62 куће за повратнике и расељена лица**. Имплементациони партнер ИОМ, упркос рестриктивним мерама узроковане пандемијом Ковид-19, спроводи процедуре за почетак изградње

поменутих кућа. У наредном периоду се очекује и одобрење допунских захтева за изградњу кућа.

2. „Да победи живот“ – акција уручивања пакета помоћи у току пандемије

Светска пандемија коронавирусне инфекције (COVID-19) започела је у Кини, у њеној провинцији у Вухану 8. децембра 2019. године. Косово се први пут са коронавирусом суочава 13. марта 2020. године када је Национални институт за јавно здравље саопштио да су два пацијента заражена овим вирусом. Свесни чињенице да се суочавамо са пандемијом која има тенденцију брзог ширења, где за собом оставља несагледиве последице, морали смо јој се супротивити заједно, слогом и несебичним помагањем једни другима, али и сами себи јер је то једини начин да се изборимо са овом кризом светских размера. Централни и локални органи управе су увели мере заштите које су уобичајене у временима пандемија и ванредних стања: забране кретања у одређеном временском интервалу, забране окупљања, затварање школа и других јавних објеката, отварање карантина и тд. Уведене мере заштите од ширења пандемије Ковида-19 су додатно онемогућиле нормалан живот на Косову.

Криза изазвана пандемијом додатно је погодила најрањивије групе грађана на Косову: повратнике у изолованим срединама, угрожена расељена лица смештена у колективним центрима, социјално угрожене категорије становништва, самохране родитеље, стара и немоћна лица, особе са инвалидитетом, припаднике невећинских заједница у општинама и други.

Више него икад, људима је било потребно уверење да њихови представници власти хитно, одговорно и одлучно реагују на ублажавање социјалних и економских последица кризе осигуравајући потпуну транспарентност својих активности кроз свеобухватне стратегије помоћи најугроженијима.

Министарство за заједнице и повратак, у складу са својим мандатом и као одговор на кризна времена пандемије, осмислило је *Програм заштите и помоћ угроженима угроженима у току пандемије вируса Ковид-19 на Косову*. Део овог Програма односио се на акцију под слоганом **“Да победи живот”**, у току које је у две фазе помогнуто 606 породица у прехранбеним и хигијенским пакетима.

Слично томе, у склопу пројекта **“Реинтеграција и повратак (РРК5), фаза 5”**, Министарство за заједнице и повратак у сарадњи са Канцеларијом Европске уније на Косову је суфинансирало набавку и расподелу прехранбених и хигијенских пакета за 253

угрожене породице повратника, углавном припадника из ромске, ашкалијске и египћанске заједнице.

Битно је нагласити да су у критичним временима пандемије захваљујући горе поменутих акцијама успешно подељени прехранбени и хигијенски пакети у **856 породице у 31 општини, од чега је директну корист имало 3.374 становника (46,6% Срба и 53,4% осталих – Роми, Ашкалије, Египћани, Албанци, Бошњаци, Горанци и Турци)**. То су углавном угрожене категорије становништва: повратници у изолованим срединама, угрожена расељена лица смештена у колективним центрима, социјално угрожене категорије становништва, незапослени, самохрани родитељи, стара и немоћна лица, особе са инвалидитетом, припадници невећинских заједница у општинама и други.

Са поносом истичемо да је ова помоћ стигла до најугроженијих и најизолованијих на Косову. На пример, на северу Косова наши пакети су стигли до изолованих припадника албанске заједнице у општинама Зубин Поток, Лепосавић и Звечан.

3. Скопски процес

Министарство за заједнице и повратак је 2014. године покренуло регионалну иницијативу уз подршку ОЕБС-а и УНХЦР-а, а све у циљу проналажења трајних решења за расељена лица са Косова. Од тада релевантне институције из Приштине, Београда, Скопља и Подгорице редовно се састају кроз регионални процес, познатији као „Скопски процес“.

Министар за заједнице и повратак, амбасадор ОЕБС-а на Косову и шеф мисије УНХЦР-а на Косову су одржали видео конфернцијски састанак и договорили **наставак Скопског процеса кроз рад техничких радних група и форума на високом нивоу са релевантним факторима из Приштине, Београда, Скопља и Подгорице.**